Bir topluluk kurumu olarak Çinli banka

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Topluluk önderi olarak kurucular

Çinli bankaların yöneticileri aynı zamanda topluluğun önderleriydi. Lim Peng Siang, 1914 hariç 1913'ten 1916'ya kadar Singapur Çin Ticaret Odası'nın (Singapore Chinese Chamber of Commerce) başkanlığını yaptı ve 1921'den 1941'e kadar Çin Danışma Kurulu'nun (Chinese Advisory Board) üyesiydi. Oversea-Chinese Bank'tan Tan Cheng Siong sulh hâkimi (Justice of the Peace), Ticaret Odası üyesi ve Çin Danışma Kurulu üyesiydi. Hokkien tüccarlar Goh Loo Club ve Ee Hoe Hean Club gibi kulüplerde buluşuyor, burada Çin'den haber alışverişi yapıyor ve iş bağlantıları kuruyordu. Tan Chin Tuan, daha sonra kendisini işe alacak bankacılarla bu kulüplerde tanıştırıldı.[1]

Bu iç içelik bankalara mevduatlarını kazandırdı. Ancak 1913 ve 1931 iflaslarının ortaya çıkardığı çıkar çatışmalarını da yarattı. Topluluğun önderi olan bir yöneticinin kredi talebini reddetmek kolay değildi. Ona şahsen güvenen bir mevduat sahibi ise bankanın nasıl yönetildiğini nadiren sorardı. 1914 tarihli sömürge kanunu, yöneticilere teminatsız kredi verilmesini kısıtlayarak sorunun bir yönünü ele aldı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Daha derindeki sorun, yani bir topluluğun tasarruflarının birkaç önde gelen ailenin kaderine bağlanması, ancak bankaların kurucularının çevresinin ötesine büyümesiyle çözüldü.

Bankacılık alışkanlığının yaygınlaşması

Çinli bankalar bankacılığı Avrupa bankalarının ulaşamadığı insanlara götürdü. Huff'a göre bu bankalar, Avrupa bankalarının hizmet veremediği Çinli tasarruf sahipleri, iş insanları ve girişimcilerden oluşan bir pazara ulaştı ve daha geniş toplulukta bankacılık alışkanlığını teşvik etti. Ayrıca imalat da dahil olmak üzere daha geniş bir yelpazedeki işletmelere kredi verdiler. Avrupa bankaları ise ticaret finansmanını ve yüksek kaliteli ipotekli kredileri tercih ederek imalatı büyük ölçüde göz ardı ediyordu.[2] Bu bakımdan Çinli bankalar, kendi lehçe gruplarına hizmetin ötesine geçen bir kalkınma işlevi üstlendi.

Güvene dayalı görevler de üstlendiler. Ho Hong Bank, Mayıs 1919'dan itibaren vasiyeti tenfiz memuru (executor) ve trustee (yediemin) olarak hareket etti.[3] Çinli aileler için terekenin, yöneticileri toplulukta tanınan bir banka tarafından idare edilmesi orta bir yol sunuyordu. Bir yanda taraf tutabilecek bir aile üyesi tenfiz memuru, öbür yanda Çin aile geleneklerini anlamayabilecek bir İngiliz trust şirketi vardı. A. Kısım, III. Bölüm, Çin atalar trust'larının hukuki güçlüklerini anlattı. E. Kısım, modern finans merkezindeki trust işinin bu tür başlangıçlardan nasıl geliştiğini gösterir.

Eğitim ve hayırseverlik

Çinli bankaların önderleri okulları ve hayır kurumlarını büyük ölçekte finanse etti. Tan Kah Kee, 1919'da Singapur'da The Chinese High School'u, 1921'de Xiamen Üniversitesi'ni kurdu. Lee Kong Chian, 1934'ten 1957'ye kadar The Chinese High School'un yönetim kurulu başkanlığını yaptı. 1952'de Lee Foundation'ı kurdu, vakıf 1960'tan itibaren Malaya'da, 1965'ten itibaren Hong Kong'da şube açtı.[4] Hayırseverlik, bankaların dayandığı saygınlığı pekiştirdi. Topluluğun okullarını finanse eden bir bankacı, üyelerinin tasarruflarını emanet ettiği bir bankacıydı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bu örüntü, Singapur bankaları ile onları kuran ya da kontrol eden varlıklı aileler arasındaki ilişkiyi bugün de şekillendiriyor. Banka kuran aileler vakıflar da kurdu. Bu vakıflar hâlâ önemli paylara sahip ve eğitimi, kültürü ve araştırmayı finanse ediyor. E. Kısım, III. Bölüm, aile ofisini ve bu tür servetin bugün elde tutulduğu hayır amaçlı yapıları inceler.

Topluluk bankasından ulusal şampiyona

Lehçe bankası bir tür olarak varlığını sürdürmedi. Müşterileri lehçe topluluğunun ötesine geçti, yöneticileri Batı bankacılığının yöntemlerini benimsedi ve sonunda devlet onu diğer bankalar gibi düzenledi. 1932 birleşmesinden doğan kurum bugün Güneydoğu Asya'nın en büyük bankalarından biridir. OCBC, 2025 sonunda 675,69 milyar Singapur doları (S$675,69 milyar) toplam aktif ve S$7,42 milyar net kâr açıkladı.[5] Bu ölçek, C, D ve E. Kısımların incelediği sonraki gelişmelerin sonucudur. Temeller ise iki savaş arası dönemde atıldı: Singapurlu Çin sermayesine ait, bölgeye yönelmiş ve topluluktaki saygınlıkları mevduat sahiplerine güven veren kişilerce yönetilen bir banka.

Yaygın bir yanılgı

OCBC bazen 1932'de kurulmuş bir banka olarak tanımlanır. Oysa 1932'deki kurum, 1912, 1917 ve 1919'da kurulmuş üç Hokkien bankasının kurtarma amaçlı birleşmesinin ürünüydü. Bu bankalardan ikisi 1931 zararlarından sonra ciddi güçlük içindeydi. Lehçe bankalarını kapalı kulüpler olarak tanımlamak da aynı ölçüde yanıltıcıdır. Sermayeleri ve yönetimleri tek bir dil grubundan geliyordu. Ancak daha geniş bir Çinli kamuoyundan, Kwong Yik örneğinde Malay ve Chettiar müşterilerden de mevduat topluyor, tüccarların yanı sıra imalatçılara da kredi veriyor ve Londra ile New York gibi uzak yerlerde acentelikler açıyorlardı.

Notlar

1. Wikipedia, "Lim Peng Siang" (Erişim tarihi: Kasım 2026): başkan yardımcısı olduğu 1914 hariç 1913'ten 1916'ya kadar Singapore Chinese Chamber of

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Commerce başkanı; 1921'den 1941'e kadar Chinese Advisory Board üyesi; Yasama Konseyi'ndeki bir sandalyeyi birkaç kez reddetti; ISEAS, "Biographical Notes: Tan Chin Tuan (1908–2005)", 2023, s. 1: Tan Cheng Siong sulh hâkimi (Justice of the Peace) olarak görev yaptı ve Chinese Chamber of Commerce ile Chinese Advisory Board üyesiydi; ISEAS, "Biographical Notes: Tan Chin Tuan (1908–2005)", 2023, s. 1: Goh Loo Club ve Ee Hoe Hean Club, Hokkien tüccarların buluştuğu, Çin'den haber alışverişi yaptığı ve iş olanaklarını araştırdığı yerlerdi; Tan Chin Tuan burada Tan Ean Kiam ile ve daha sonra kendisini işe alacak olan Chinese Commercial Bank'ın genel müdürüyle tanıştırıldı. ↩

2. W. G. Huff, "Currency Boards and Chinese Banking Development", 2003, s. 4 ve 8: Çinli bankalar "tapped a market of Chinese savers, businessmen and entrepreneurs that European banks did not reach" ve Malaya'da "encouraged the 'banking habit' and attracted additional finance"; W. G. Huff, "Currency Boards and Chinese Banking Development", 2003, s. 7–9: Avrupa bankalarının asıl ilgisi dış ticaretin finansmanı ile yüksek kaliteli gayrimenkul üzerine bir miktar ipotekli kredi olarak kaldı; Çinli bankalar "financed a wide range of activities, including manufacturing". ↩

3. Wikipedia, "Ho Hong Bank" (Erişim tarihi: Kasım 2026): banka Mayıs 1919'dan itibaren vasiyeti tenfiz memuru ve trustee olarak hareket etmeye başladı. ↩

4. Wikipedia, "Tan Kah Kee" (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1919'da The Chinese High School'u (bugünkü Hwa Chong Institution) ve 1921'de Xiamen Üniversitesi'ni kurdu; Wikipedia, "Lee Kong Chian" (Erişim tarihi: Kasım 2026): 1934'ten 1957'ye kadar The Chinese High School yönetim kurulu başkanı; 1952'de Singapur'da Lee Foundation'ı, 1960'ta bir Malaya şubesini ve 1965'te Hong Kong'da Lee Foundation Limited'i kurdu. ↩

5. OCBC, *Annual Report 2025*, "Financial highlights" (ocbc.com, Erişim tarihi: Kasım 2026): toplam aktifler 675,69 milyar dolar; net kâr 7,42 milyar dolar. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com